

Björn Ranelid

Forum för talare
December 2009

Ett nyhetsbrev från Talarforum

Ranelids Julkrönika

Människan hade darrat som en hund inför en jordbävning, om hon vetat hur fri hon är. Tre inslag i ditt liv har du ingen makt över och de når bortom din vilja. Dessa fästen går samman i en säkring som avgör vem du är från den första stunden och dagen i ditt liv. Du råder nämligen inte över var och när du föds på jorden och du bestämmer inte vem som skall vara din fader och moder.

I skenet av detta ljus över ditt liv har du, emellertid, större frihet än vad du många gånger anar och förstår. Skulle allting för människor, ting och skeenden i världen vara fullkomligt förutbestämda av en högre makt eller en samlande lag som står över alla andra krafter, så skulle ingen enskild varelse kunna klandras för någonting som infaller i dennas liv och tillvaro.

Jag tror efter mer än femtio år av studier, personliga reflektioner och erfarenheter att människan har större frihet än vad hon vanligen föreställer sig. Utmed och i din levnadsbana fattar du ständigt mer eller mindre väsentliga beslut och du gör val som på olika sätt avgör vem och vad du är.

Har det blivit så genom seklerna att julens högtid manar eller rentav tvingar människor att bete sig på ett särskilt sätt som kan sammanfattas i begreppet tradition? Många har kanske glömt bort att denna tidpunkt i almanackan har sin förklaring i Jesu födelse.

Dock är det så att julaftonen är en global händelse som bär inom sig oräkneliga, men också särskilda förtecken i form av en klädd gran, mat, röda dagar i kalendern och samling i familjens hägn med allt vad detta innebär.

Har en mänsklig frihet förvandlats till ett tvång och krav som riktar sig från den ena människan till den andra och i stort från samhället till den enskilda individen? Ensamstående män och kvinnor har i begynnelsen levt i gemenskap. En moder har burit och fött henne eller honom och i de flesta fallen har även en fader och något syskon eller släktingar omgett den nyfödda varelsen.

Frälsningsarmén, Stadsmissionen, de gula änglarna och andra organisationer tar under jultiden emot människor som saknar familjer och anhöriga. Ensamheten är ett mått på

Björn Ranelid

Björn Ranelid, kritikerrosad prisbelönt författare och enastående talare.

[Klicka här för mer information om Björn Ranelid](#)

Björn Ranelid

Forum för talare
December 2009

Ett nyhetsbrev från Talarforum

Ranelids Julkrönika

tillståndet i vår civilisation. Sanningen om Sverige sover i soprum, källare och under broarna.

Den värsta slummen finner du inom och inte utom människan. Du är alltid fri att dröja vid din nästa. Du är obunden att skänka en slant och ett klädesplagg till dem som behöver hjälpen. Inga naturlagar och ingen genetik i världen bestämmer åt dig vad du skall göra eller inte göra med dina pengar och det som når utanför dina förnödenheter.

Du kan låta konfirmera dig, ingå äktenskap och skilja dig från hustru eller make, skaffa barn, utbilda dig till ett särskilt yrke och börja arbeta. Du söker och finner vänner i ömsesidiga utbyten. En aning tillspetsad kan man möjligen också påstå att du i stor utsträckning råder över huruvida du skall vara frisk eller bli allvarligt sjuk.

Matvanor, tobaksrökning, alkoholmissbruk, motion och fritidssysslor kan leda till ohälsa och försämrad livskvalitet. Det är betydligt farligare för en människa att klättra i höga berg, dyka i hav och utmana risker i forsränning än vad det är att sitta still och lyssna till musik eller att läsa en bok.

Genetiken är dock en mäktig furste i varje människas liv. En mängd ärftliga faktorer som har följt dig från din moder eller fader och bådadera kan gagna eller missgynna dig i olika avseenden.

Alla krig i världen är en följd av mänskliga val. Vart och ett av dem börjar inom människan. Visst är det stort, vackert och uppfordrande i en god mening att du och jag och vi tillsammans råder över vad som skall hända med maten som vi äter, luften som vi andas och vattnet som vi dricker.

Tänk på allt detta när du sätter dig i familjens hägn och skär i julsinken, lyfter ditt glas och delar ut klapparna i skenet av julgranen i väntan på en anka och dennes vänner från sagans Ankeborg.

Björn Ranelid